

Arne Jon Isachsen
Handelshøyskolen BI
Oktober 2014

NOEN BETRAKTNINGER OM OLJEFONDET

Jacob Viner: "... men are not narrow in their intellectual interests by nature; it takes special and rigorous training to accomplish that end."

”Hur kriser har påverkat det økonomisk-politiska tänkandet.”

HER: Nærmest motsatt. Oljefondet vært en suksess

- Staten tar brorparten av oljerenten
- Maktet å legge penger til side
- God forvaltning
- Folkelig forankring og god legitimitet

Hvorfor? Et solid embetsverk og ansvarlige politikere.

Og et arbeidsmarked der partene har helheten for øyet.

HVER DAG – én milliard nye NOK skal plasseres.

Kun investert i utlandet.

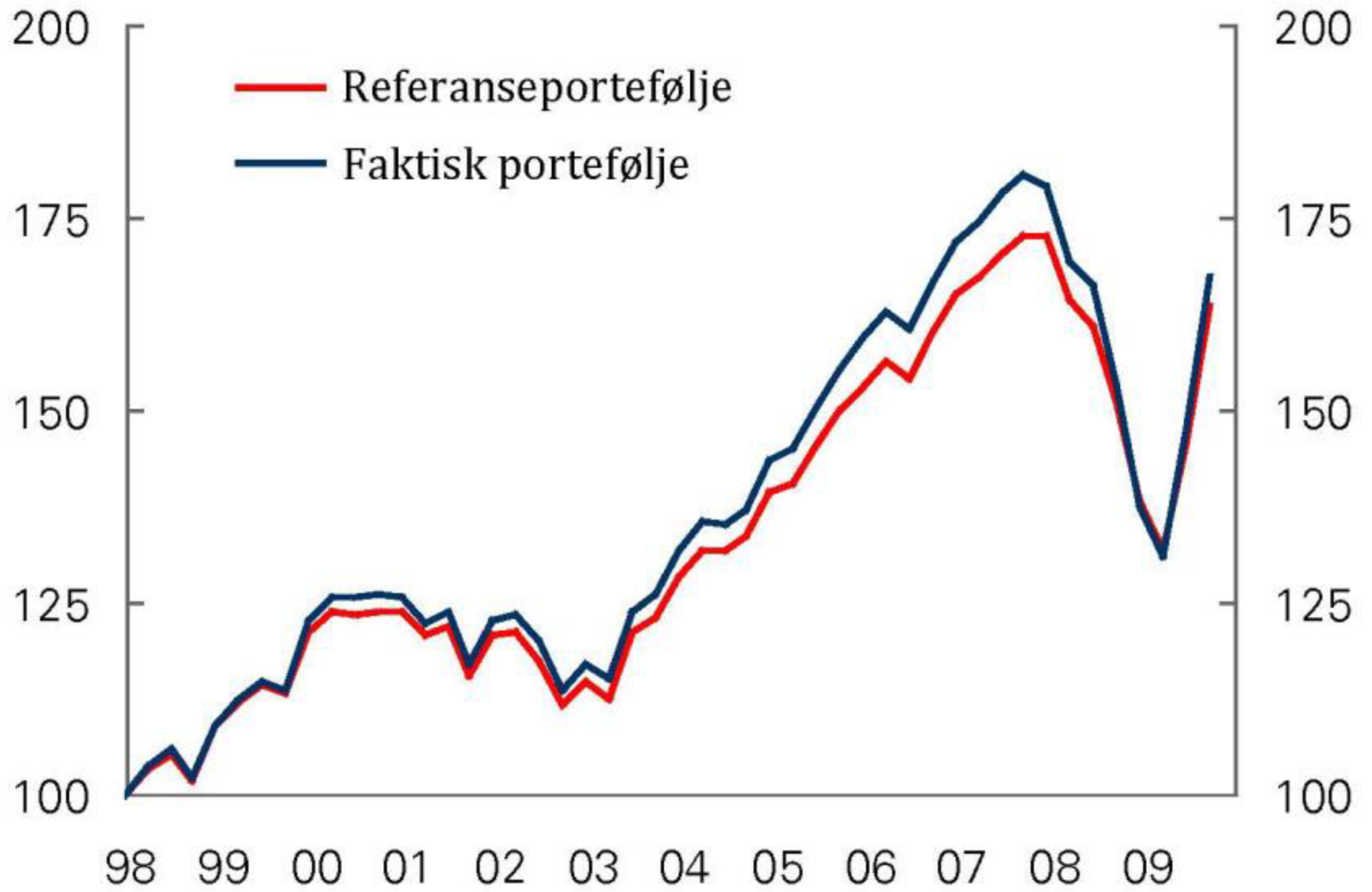
Noe Greenspan ikke fikk med seg da han 25. januar 2001 anbefalte skattelettelse for å unngå at den amerikanske staten skulle bli gjeldfri og måtte plassere midler i private papirer.

Først – bare i obligasjoner.

Deretter 40 % aksjer og 60 % obligasjoner

2007: Bytter om, 60 % aksjer og 40 % obligasjoner

2010: Fast eiendom ny aktivaklasse. Mål om 5 % i fast eiendom og 35 % i obligasjoner

2008 – SPU taper 633 mrd. NOK hvorav 70 mrd tilskrives aktiv forvaltning.

Tok halerisiko uten at dette kom frem i målene for risiko. Plukket basispunkter på amerikanske boliglån hvis avkastning svingte i takt med stat.

Akkumulert meravkastning over ti år forsvinner.

Professor Andrew Ang til norsk blogger:

” ... the rolling analysis shows that a large part of the fund’s active losses could have been anticipated because of the large factor exposures computed ex ante.”

To pilarer:

- Handlingsregelen – bare bruke 4 % av fondet hvert år
- NBIM har monopol på forvaltningen, med FIN som eier

MEN: Må gi litt til høyre og venstre

Grønn teknologi, Etikkråd, Hive ut selskaper, Norfund

Boeing tatt ut. Walmart tatt ut. Gikk ikke upåaktet hen i USA.

Mantra ligger fast: "Utgangspunktet for arbeidet med investeringsstrategien for SPU er å søke å oppnå en **høyest mulig internasjonal kjøpekraft av kapitalen i fondet innenfor et moderat nivå på risiko.**"

man følger opp de selskapene der fondet har de største investeringene ”fordi disse selskapene har størst betydning for **fondets avkastning** og risiko.”

man fortsetter arbeidet ”med å tilpasse porteføljen når det gjelder risiko knyttet til miljø og sosiale forhold som kan ha betydning for **fondets avkastning**”.

Konklusjon: Fondets avkastning i sentrum.

Årlig melding til Stortinget om SPU. Solid arbeid.

MEN: En årlig rapport fra uhildet hold, à la Norges Bank Watch, kunne ha noe for seg. In plain Norwegian. Representantskapet for Norges Bank, ta action?

Hva oljepengene gjør med oss, et interessant tema.

Deltakelsen i arbeidsmarkedet noe synkende.

Krav og forventninger noe stigende.

”Slik kan vi ikke ha det i verdens rikeste land.....”

Suksesskriterium for Oljefondet – at folk ikke er så opptatt av det.

- Oljeutvinning – sørget for at vi selv tok rede på sakene
- Samme strategi med Oljefondet – forvalte midlene selv
- Noe tilsvarende med investeringer i fast eiendom, som evt kan bli godt over 5 % - kanskje 25 % - av SPU over tid?
Bygge opp nødvendig ekspertise selv.

Om lag 3 % av Europas noterte aksjer eier vi. Hvor mye tåler man politisk? Fast eiendom, ny aktivaklasse vi bygger opp, slik at den økende eierandelen i andre lands foretak stanser opp?

Hva slags fast eiendom? Ringvei rundt Nairobi? Eller Rockefeller Center i New York? Hva tror vi om eiendomsretten 50 eller 100 år frem i tid?